

Vedlegg B

Konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse, ble sendt på høring 4. februar 2014. Fristen for å komme med merknader ble satt til 24. mars 2014. Hemnes, Vefsn, Grane, Bindal, Namsskogan, Høylandet, Grong og Overhalla kommuner ble bedt om å legge søknaden ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort etter gjeldende regler 7. og 24. februar 2014 i Adresseavisa, Trønderavisa, Namdalsnytt, Namdal Arbeiderblad, Avis Nordland, Rana blad og Helgeland Arbeiderblad og i Norsk lysingsblad i perioden 5. februar–24. mars 2014. Namsskogan kommune og Fylkesmannen i Nordland fikk innvilget utsatt høringsfrist til 11. april 2014, Nordland fylkeskommune fikk innvilget utsatt høringsfrist til 24. april 2014, og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fikk innvilget utsatt høringsfrist til 30. april 2014.

Følgende instanser fikk søknaden på høring: Hemnes kommune, Vefsn kommune, Grane kommune, Bindal kommune, Namsskogan kommune, Høylandet kommune, Grong kommune, Overhalla kommune, Nordland fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland, Nord-Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljødirektoratet, Statens landbruksforvaltning, Statens reindriftsforvaltning, Statens vegvesen Region Midt, Statens vegvesen Region Nord, Avinor AS, Luftfartstilsynet, Statens strålevern, Mattilsynet – Regionkontoret Trøndelag og Møre og Romsdal, Mattilsynet – Regionkontoret Nordland, Sametinget, Norsk Ornitologisk Forening, Nord-Trøndelag Turistforening, Norges Naturvernforbund, Natur og ungdom, Norges Miljøvernforbund, Fortidsminneforeningen Nord-Trøndelag Fylkesavdeling, Fortidsminneforeningen Nordland Fylkesavdeling, Bellona, Friluftsrådets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes Landsforbund, Norges Bondelag, Norges Bonde- og Småbrukarlag, Høylandet skogeierlag, Grong og Harran skogeierlag, Namsskogan skogeierlag, Overhalla skogeierlag, Bindal skogeierlag, Grane skogeierlag, Vefsn skogeierlag, Hemnes skogeierlag, Norges skogeierforbund, Norskog, Forum for natur og friluftsliv Nord-Trøndelag, Forum for natur og friluftsliv Nordland, Norske Reindriftssamers Landsforbund – NRL, Allskog AS, Norkring AS, Telenor, Statskog, Vestre Namdal reinbeitedistrikt, Østre Namdal reinbeitedistrikt, Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt, Røssågen/Toven reinbeitedistrikt, Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt og Byrkije reinbeitedistrikt.

Følgende instanser fikk søknaden til orientering: Olje- og energidepartementet, Klima- og miljødepartementet, Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap region Midt-Norge og Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap region Nord-Norge.

NVE mottok 9. mai 2014 en tilleggssøknad for ny trasé for ny 420 kV ledning over Namsskogan. Søknaden ble sendt på høring 12. mai 2014. Fristen for å komme med merknader ble satt til 27. juni 2014. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort etter gjeldende regler 19. mai og 16. juni 2014 i Trønderavis og Namdal Arbeiderblad og i Norsk Lysingsblad i perioden 27. mai–27. juni 2014. Avinor fikk innvilget utsatt høringsfrist til 15. september 2014.

Følgende instanser fikk søknaden på høring: Namsskogan kommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljødirektoratet, Statens landbruksforvaltning, Statens reindriftsforvaltning, Statens vegvesen Region Midt, Avinor AS, Luftfartstilsynet, Statens strålevern, Mattilsynet – Regionkontoret Trøndelag og Møre og Romsdal, Sametinget, Norsk Ornitologisk Forening, Nord-Trøndelag Turistforening, Norges Naturvernforbund, Natur og ungdom, Norges Miljøvernforbund, Fortidsminneforeningen Nord-Trøndelag Fylkesavdeling, Bellona, Friluftsrådets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes Landsforbund, Norges Bondelag, Norges Bonde- og Småbrukarlag, Namsskogan skogeierlag, Norges skogeierforbund, Norskog, Forum for natur og friluftsliv Nord-Trøndelag, Norske Reindriftssamers Landsforbund – NRL, Allskog AS, Norkring AS, Telenor, Statskog, Vestre Namdal reinbeitedistrikt, Østre Namdal reinbeitedistrikt, Voengelh-Njaarke

reinbeitedistrikt, Røssågen/Toven reinbeitedistrikt, Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt og Byrkjje reinbeitedistrikt.

Følgende instanser fikk søknaden til orientering: Olje- og energidepartementet, Klima- og miljødepartementet og Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap region Midt-Norge.

Statnett SF orienterte berørte grunneiere og tekniske etater om søknaden og om fristen for å komme med uttalelser.

B Innkomne merknader

NVE mottok 18 høringsuttalelser til konsesjonssøknad av 17. januar 2014 for oppgradering av 300 kV-ledningen Nedre Røssåga–Namsos i Hemnes, Vefsn, Grane, Bindal, Namsskogan, Høylandet, Grong og Overhalla kommuner i Nord-Trøndelag og Nordland fylker. NVE mottok 11 høringsuttalelser til tilleggssøknaden for ny trasé over Namsskogan i Namsskogan kommune, uttalelsen fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag gjald begge søknadene. Det kom inn totalt 29 uttalelser fra 23 ulike høringsinstanser. Samtlige er sammenfattet under. Statnett kommenterte uttalelsene i brev av 16. juli 2014. Kommentarene fra søker er sammenfattet under de respektive uttalelsene.

B1 Kommunale og regionale myndigheter

Grong kommune uttalte i brev av 7. mars 2014 at de er positive til Statnetts tilrettelegging for spenningsoppgradering fra 300 til 420 kV. Grong kommune ber om at NVE ved behandlingen av konsesjonssøknaden stiller krav om at det utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan for at det skal bli gjort minst mulig skade på terreng og forstyrrelser for fauna og friluftsliv, før det gis tillatelse til igangsetting av omsøkte tiltak. Planen bør legge til rette for minst mulig transport i terrenget. Dersom det er behov for terrengtransport, bør dette foregå med scooter på vinterstid, og helikopter sommerstid. Bruk av ATV på bar mark bør unngås. Det må stilles krav om at terrenget blir tilbakeført til opprinnelig tilstand ved skade. Planen må godkjennes av NVE. Grong kommune forutsetter at naturmangfoldlovens bestemmelser blir lagt til grunn i den videre konsesjonsbehandlingen.

Statnett kommenterer at de vil utarbeide en miljø-, transport- og anleggsplan som omtaler de forholdene kommunen tar opp. Planen vil bli forelagt kommunen før godkjenning av NVE. NVE vil stå for miljøoppsyn av prosjektet.

Overhalla kommune skriver i brev av 19. mars 2014 at de mener tiltaket er godt nok utredet. Kommunen skriver at eventuelle konflikter med skiløypetraseen avklares nærmere med Overhalla idrettslag. Det henstilles om at arbeidet ved Stormyra utføres vinterstid for å unngå/ redusere eventuelle kjøreskader.

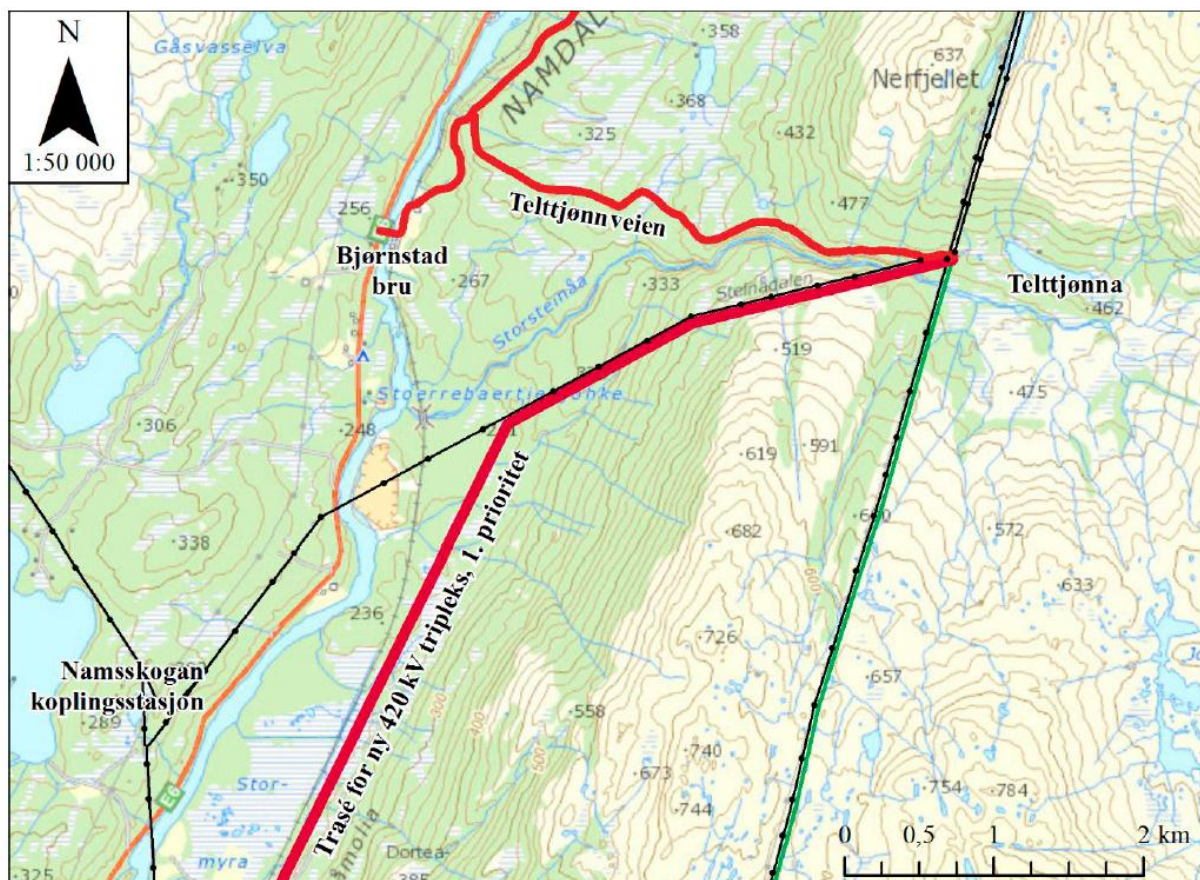
Statnett kommenterer at arbeidet på Namsos transformatorstasjon vil skje som en del av prosjektet oppgradering av ledningen Klæbu–Namsos. Nødvendige grunnverv og avtaler er inngått. Tiltaket vil påvirke skiløypetraseen forbi stasjonen. Statnett er i dialog med Overhalla idrettslag om dette. De øvrige innspillene fra Overhalla kommune vil bli tatt hensyn til i en miljø-, transport- og anleggsplan som er under utvikling. Denne vil bli forelagt kommunen før godkjenning av NVE høsten 2014. Statnett kan ikke starte anleggsaktivitetene før denne er godkjent.

Namsskogan kommune skriver i brev av 10. april 2014 at kommunen gir sin tilslutning til den omsøkte spenningsoppgraderingen. Kommunen skriver at i den grad kommunen er avklaringsinstans vedrørende oreigningstillatelse og tillatelse til forhåndstiltredelse, gis Statnett kommunens tilslutning med forankring i oreigningslova. Kommunen forutsetter videre at alle tillatelser og avklaringer med hensyn til annet lovverk blir ivaretatt. Namsskogan kommune ønsker en alternativ ledningstrasé for ny

ledning mellom Nerfjellet og Sandådalen. Traseen ønskes lagt parallelt med eksisterende 300 kV ledning fra Telttjønnna til Namsskogan transformatorstasjon og videre til Sandådalen. Namsskogan Fjellstyre og Statskog har tilsvarende tilråding, men da med parallelføring med jernbanen istedenfor å legge traseen parallelt med eksisterende 300 kV hele veien inn til Namsskogan transformatorstasjon. Namsskogan kommune mener denne løsningen også er akseptabel, og likestiller denne med sitt eget traséforslag. Namsskogan kommune skriver videre at det er ønskelig at Statnett etablerer og vedlikeholder deler av ny ledningstrasé som viltbeite, og anmodes samtidig om vurdere deltakelse i bygging av permanent skogsbilvei fra enden av Nyrudsveien til Telttjønnveien i samarbeid med lokale grunneiere som vurderer utbygging med tanke på skogsdrift. Dersom Statnett ser behov for transport på Telttjønnveien vil det være behov for oppgradering av Bjørnstad bru. Namsskogan kommune ser på positivt på at broen blir oppgradert til tyngre transport.

Namsskogan kommune henviser i uttalelsen til tilleggssøknaden for endret trasé over Namsskogan i e-post av 21. mai 2014 til tidligere uttalelse til søknaden av 10. april 2014, der de foreslår nå omsøkte traséalternativ over Namsskogan. Kommunen er fornøyd med nytt omsøkt traséalternativ og håper at denne løsningen blir valgt.

Statnett skriver i sin kommentar at å føre ledningen innom Namsskogan koblingsstasjon har ingen systemmessig nytte. Statnett anser også dette som en vanskeligere og dårligere miljømessig løsning enn omsøkt trasé langs jernbanen. Statnett vil gå i dialog med grunneierne med tanke på vegløsning som kommer alle til nytte. Bjørnstad bru vil også bli vurdert, se figur under. Når det gjelder pleie av ryddebelte langs jernbanen på Namsskogan henvises det til kommentaren til Namsskogan fjellstyre.

Hemnes kommune skriver i e-post av 24. mars 2014 at Hemnes kommune har ved gjennomgang av planene ikke funnet at andre interesser av betydning blir berørt utover det inngrepet dagens linje utgjør. Det fysiske arbeidet med oppgradering av eksisterende linje gjennom Hemnes er stort sett

gjennomført, og det er utvidelsen av trafoanlegget ved Nedre Røssåga som gjenstår. Denne utvidelsen vil etter kommunens vurdering ikke ha noen negative virkninger av betydning sett i forhold til virkningene av at det allerede finnes et stort transformatoranlegg på stedet.

Nordland fylkeskommune uttaler seg i brev av 7. april 2014. Fylkeskommunen er positiv til den omsøkte oppgraderingen da den tilrettelegger for fylkeskommunens kraftproduksjonsmål for 2025, tilrettelegger også for bedret forsyningsikkerhet og økt mulighet for eksport av fornybar energi fra Nordland. Tiltaket medfører ikke bygging av nye ledninger i Nordland, og vil derfor ikke komme i konflikt med andre interesser. I de tilfeller oppgraderingen medfører nye master eller andre inngrep i grunnen, må tiltaket avklares med fylkeskommunen som regional kulturmyndighet. Fylkeskommunen minner om at ikke alle kulturminner er registrert, og viser til Statnetts aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminneloven § 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonsentrasjoner må Nordland fylkeskommune underrettes umiddelbart. Fylkeskommunen forutsetter at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. Uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner, fylkeskommunen viser til egen uttalelse fra Sametinget.

Statnett skriver i sin kommentar at det er kun ved innføring til Nedre Røssåga at det blir behov for å bygge nye master. Det vil bli utarbeidet en miljø-, transport- og anleggsplan som vil inneholde krav til hvordan entreprenør og byggherre skal forholde seg til kjente og ukjente kulturminner.

Fylkesmannen i Nordland skriver i brev av 31. mars 2014 at Fylkesmannen legger til grunn at for ledningstraseen som gjelder Nordland, vil oppgraderingen av anlegget i hovedsak ikke gi andre virkninger enn det som gjelder for dagens anlegg da oppgraderingen skjer i eksisterende ledning, og at ryddebeltet trolig ikke skal utvides. Fylkesmannen tar i denne sammenhengen et visst forbehold, da det går fram at spenningsoppgraderingen kan medføre at det må gjøres senkninger i terrenget enkelte steder for å få tilstrekkelig høyde til fasene. Tiltaket berører en del naturområder med særskilt verdi for biologisk mangfold. Det er her gjort vurderinger av at skadepotensialet vil være begrenset, blant annet fordi eksisterende kjørespor kan benyttes i anleggsfasen. For å minimere at risikoen for utilsiktet skade på naturmangfold og reindriftsinteresser bør det stilles krav om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan som grunnlag for gjennomføring av anleggsarbeidene. Det finnes en rekke registreringer av sårbare hekkelokaliteter for rovfugl mv. langs de aktuelle traseene, noe som bør legge begrensninger på når og hvor ulik anleggs- og transportvirksomhet kan foregå. Fylkesmannen vil kunne bistå Statnett i det videre arbeidet med en slik plan, både for å sikre hensynet til naturmangfoldet og til reindriftsinteressene.

Statnett skriver i sin kommentar at det de i Nordland fylke skal bygge nytt 420 kV anlegg i Nedre Røssåga. Det er betydelig anleggsarbeid med stor aktivitet i byggeperioden. På ledningen fra Nedre Røssåga frem til fylkesgrensen i sør gjenstår arbeid på kun 17 master. I tillegg til 62 master i Nordland fylke på ledningen mellom Kolsvik kraftverk og Namsskogan koblingsstasjon. Statnett vil utarbeide en miljø-, transport- og anleggsplan der krav til hvordan entreprenør skal forholde seg vil bli beskrevet, planen skal godkjennes av NVE. Informasjon om naturområder med særskilt biologisk mangfold vil bli markert og anleggsaktiviteten tilpasset denne. Statnett vil konsultere blant annet Fylkesmannen og reindriftsnæringen ved utforming av denne.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skriver i brev av 25. juni 2014 at de er positive til tiltaket ut ifra samfunnshensyn. Fylkesmannen er også positiv til omsøkt endret trasé over Namsskogan, og tilrår denne traseen. Fylkesmannen er ikke kjent med viktige miljøinteresser som blir direkte berørt av omsøkt tiltak. I den grad det er behov for terrenggående kjøretøy i arbeidet, anbefaler fylkesmannen at dette skjer på snødekt eller frossen mark. Det ble observert tre havørner under befarings av trasé over Namsskogan den 8. mai 2014, to ungfugler og en voksen. Det dreier seg sannsynligvis om en

forekomst av kadaver da det også ble observert mye ravn i samme område. Det finnes ingen indikasjon på at havørn hekker i området. Når det gjelder reindrift, dreier områdene i Nord-Trøndelag seg hovedsakelig om vår- og høstbeiter, og det er viktig å sørge for at arbeidene ikke kommer i konflikt med reindriftsinteressene i disse periodene. Fylkesmannen forutsetter god planlegging og dialog med de enkelte reinbeitedistriktene i prosessen. Reindriftsavdelingen har ingen negative merknader til omsøkt endret trasé over Namsskogan. Det påpekes at i tilleggssøknaden i kapittel 5.7, blir det oppgitt at det er Voengelh-Njaarke sitje som driver reindrift i det aktuelle området mellom Sandådalen og Nerfjellet. Dette er ikke korrekt, området er innenfor Østre Namdal Reinbeitedistrikt sitt område.

B2 Sentrale myndigheter

Mattilsynet skriver i e-post av 20. mai 2014 til tilleggssøknad for ny trasé over Namsskogan at de ikke har merknader til søknaden.

B3 Tekniske instanser

Statens vegvesen Region nord skriver i brev av 13. februar 2014 at de hovedsakelig ikke har innvendinger mot de planlagte arbeidene da de i liten grad berører deres interesser. De ønsker imidlertid å minne om kravene til mastehøyde ved og over vegområdet. Når spenningen økes, har dette betydning for høydekravet. Luftspenn skal krysse vegen i minst 7,7 meters høyde for 145–300 kV, og minst 8 meters høyde for 300–420 kV. Kabelspenn som krysser veger skal ikke overstige 40 meter. Uten nærmere avtale må stolper ikke settes nærmere vegen enn 6 meter. Ved plassering nærmere vegkanten skal det vurderes om det må brukes stolper med knekkledd. Høyspentstolper må alltid tilstrebes å plasseres mer enn 6 meter fra vegen.

Statens vegvesen Region midt skriver i brev av 28. mai 2014 til tilleggssøknad for endret trasé over Namsskogan at de ikke har noen spesielle merknader til søknaden. På generelt grunnlag uttaler vegvesenet at når planlagte tiltak berører riks- eller fylkesvegnettet forutsetter de at eventuelle berøringspunkter mv. tas opp med Statens vegvesen for å unngå redusert trafiksikkerhet. Ved tiltak som medfører endret bruk av eksisterende avkjørsler og/eller spørsmål om nye adkomster skal det søkes Statens vegvesen om tillatelser. Vegvesenet forbeholder seg retten til å senere komme med innvendinger/innspill til tiltak dersom de mener tiltaket påvirker trafiksikkerheten, fremkommeligheten eller representerer ulemper for drift- og vedlikehold av vegnettet.

Statnett besvarer innspillene fra Statens vegvesen Region midt og Region nord i samme kommentar og skriver at de har detaljplanlagt og prosjektert ombyggingen. Gjeldende krav til avstander vil bli overholdt. Både i kontrakt og i miljø-, transport- og anleggsplan vil det bli lagt inn krav til hvordan entreprenør skal forholde seg til Statens vegvesen når arbeidet kommer i berøring med riks- og fylkesveier.

Luftfartstilsynet uttaler seg i e-post av 20. februar 2014. De skriver at dersom det blir gitt konsesjon til tiltaket, anmodes det om at det stilles som vilkår at Statnett vurderer nåværende merking med tanke på synlighet, slik at merkingen etter ombygging framstår som vedlikeholdt. De anmoder videre om at det stilles som vilkår at Statnett ved eventuell kryssing over E6, pålegges å vurdere om kraftledningen bør merkes der denne krysser E6, uansett om høyden blir lavere enn den generelle merkehøyden på 60 meter. Dette for å forebygge kollisjon mellom luftambulanshelikopter og kraftledning også i lav høyde. Luftfartstilsynet forutsetter at endringer i traseen fra eksisterende ledningstrasé rapporteres til Statens kartverk. Kravet er hjemlet i forskrift om rapportering og registrering av luftfartshinder, BSL E 2-1, og innrapporteringen skal sikre at det hele tiden er samsvar mellom data registrert i «*Nasjonalt*

register over luftfartshindre, NRL» og den faktiske hindersituasjonen i terrenget. Luftfartstilsynet har forøvrig ingen merknader.

Luftfartstilsynet uttaler i e-post av 2. juni 2014 til tilleggsøknad for endret trasé over Namsskogan, at det forutsettes at Statnett senest 30 virkedager før byggestart, og gjerne tidligere, rapporterer til Statens kartverk de kraftledningene som ikke allerede er innrapportert og registrert i kartdatabasen «*Nasjonalt register over luftfartshindre (NRL)*». Luftfartstilsynet forutsetter videre at eventuelle merkepliktige luftfartshindre blir forskriftsmessig merket, og ber samtidig om at eventuelle merkepliktige luftfartshindre som allerede er merket, blir kontrollert med hensyn til vedlikehold av merkingen i forbindelse med oppgraderingen. Dersom det på eksisterende kraftledninger er merkepliktige luftfartshindre som ikke allerede er forskriftsmessig merket, forutsettes det at slik merking gjennomføres umiddelbart. Det legges til grunn at Statnett retter seg etter lov- og forskriftsmessige krav til rapportering og merking.

Statnett skriver i sin kommentar at de vil merke spenn og rapportere i henhold til gjeldende regelverk. I forbindelse med oppgraderingen vil det bli gjort nødvendig vedlikehold på dagens merking. De omsøkte ledningene krysser E6 på tre steder, én i Grong og to ved Namsskogan koblingsstasjon. Disse spennene er ikke merket i dag. Ved kryssing i Grong står masten godt synlig i flatt terreng ca. 15 meter fra vegen, og er etter Statnetts syn ikke relevant å markere. Sør og nord for Namsskogan koblingsstasjon krysses E6 mellom mast 104 og 103, og mellom mast 339 og 338 i henholdsvis 460 og 480 meter lange strekk. Disse vil Statnett vurdere å merke.

Telenor skriver i uttalelse med vedlegg av 27. februar 2014 at omsøkte tiltak vil medføre behov for forsterkning av eksisterende vernetiltak i Telenors nærførte telenett, og tilknyttet utstyr. Vedlegg A–F viser Telenors sentralpunkter. På vedlegg G–AB, er Telenors aksess- og transportnett under de ulike sentralområder vist. Følgende aksess- og transportnettet under følgende sentraler vil bli berørt: Hemnes kommune: Bollemoen og Bleikvasslia sentralområder, Vefsn kommune: Herringsbygda sentralområde, Grane kommune: Grane, Trofors, Svenningdal, Kappfjell og Majavatn sentralområder, Namsskogan kommune: Smalåsen, Namsskogan, Brekkvasselv, Trones og Lassemoen sentralområder, Grong kommune: Fjerdingen og Harran sentralområder, Høylandet kommune: Setervollen og Høylandet sentralområder, Overhalla kommune: Skogmo, Skage og Overhalla sentralområder, Bindalen og Brønnøy kommuner: Lande sentralområde. Omfanget av nødvendige vernetiltak i telenettet, er avhengig av størrelsen på forventet enpolt jordfeilstrom, reduksjonsfaktor for det enkelte ledningsanlegg, samt utkoplningstiden for nevnte feilsituasjon, ref. forskrift fra Post og Teletilsynet, kalt elsikkerhet i elektroniske kommunikasjonsnett.

Dersom nødvendige vernetiltak i telenett skal være utført innen planlagt idriftsetting ved årsskifte 2016/2017, vil Telenor være avhengig av å begynne beregninger og verneplanarbeid allerede høsten 2014.

Videre vil den omsøkte nye ledningstraseen over Sandådalen–Nerfjellet medføre kryssinger med Telenors kabelanlegg. Såfremt utbygger er villig til å bekoste nødvendige planlegging og utføring av vernetiltak, samt omlegging i forbindelse med kryssing, har Telenor ingen ytterligere merknader til søknaden.

Telenor skriver i brev av 15. mai 2014 til tilleggsøknad for ny trasé over Namsskogan, at omsøkt alternativ trasé vil få større nærføring med Telenors aksess- og transportnett under Namsskogan og Smalåsen sentraler. Telenors transportnett er etablert i jernbanens trasé på hele strekningen, og avhengig mastplassering og jordinger av disse, kan Telenor få store konduktive og/eller induktive koplinger for disse transportkablene. Det kan bli behov for utskifting av disse til metallfrie fiberkabler.

Dersom utbygger er villig til å bekoste nødvendige vernetiltak, har Telenor ingen øvrige merknader til traséendringen.

Statnett skriver i sin kommentar at vern av telenettet alltid inngår som en del av Statnetts utbyggingsprosjekt. Nødvendig informasjon vil bli oversendt Telenor slik at beregninger kan gjennomføres og tiltak iverksettes når investeringsbeslutning er fattet.

Statskog SF skriver i brev av 7. mars 2014 at tiltaket vil medføre anleggstrafikk på veier og i terrenget i forbindelse med forsterkning av vinkelmaster i eksisterende ledning. Statskog forutsetter at tiltakshaver har registrert og tar hensyn til verneområder og miljøelementer som kartlagt i forbindelse med skogbruksplanlegging (MIS-figurer). Det er viktig at Statskog blir kontaktet i god tid før anleggsfasen starter for å avtale bruk av Statskog sine veier, og avklare kjøretrasé for tyngre kjøretøy som gravemaskiner m.m.

Statskog SF skriver i brev av 30. mai 2014 til tilleggssøknaden for ny trasé over Namsskogan at traséendringen er i tråd med Statskog, Namsskogan Fjellstyre, reindriftsnæringen og Namsskogan kommune sitt innspill. Statskog påpeker at Statskog sin økonomiske deltakelse i en ny vei, vil begrense seg til hva som er bedriftsøkonomisk forsvarlig for drift av skogen i området.

Statnett skriver i sin kommentar at en miljø-, transport- og anleggsplan skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Informasjon om verneområder og element som skal skånes vil fremgå av denne, inkludert informasjon fra miljøregistreringer i skog. Statnett er allerede i gang med å inngå avtale om bruk av private veier. Statnett vil kontakte Statskog om dette. Når det gjelder pleie av ryddebelte langs jernbanen på Namsskogan, viser Statnett til sin kommentar til Namsskogan fjellstyre.

Jernbaneverket skriver i brev av 18. juni 2014 til tilleggssøknaden for endret trasé over Namsskogan, at Jernbaneverket har bedt Statnett utarbeide en risikovurdering av fellesføring med jernbanen for å bestemme en riktig avstand til jernbanen. De ønsker at risikovurderingen har et bredt utgangspunkt for å sikre at alle relevant forhold blir ivaretatt, og Jernbaneverket har identifisert følgende forhold som vil være relevante for en risikovurdering:

- Elektromagnetisk kompatibilitet.
 - Induktiv påvirkning på langsgående kabler langs jernbanen.
 - Induktiv påvirkning på sporfelter.
 - Strømmer i skinner og langsgående kabler ved kortslutning til jord.
 - Spenningsstigning og berøringsspenning i jernbaneanlegget ved kortslutning til jord.
- Framtidig oppgradering og endring av jernbanen, inkludert eventuell framtidig elektrifisering av jernbanen.
- Framtidig vedlikehold og drift av jernbanen, spesielt ved skogrydding.

Jernbaneverket skriver videre at det er viktig å unngå at det planlagte tiltaket fører til økt fare for skader på jernbanen som følge av flom, isgang, utglidninger etc., jf. sikkerhetskravene i TEK 10 § 7-1 (2). Jernbaneverket ønsker at problematikken rundt viltpåkjørsler inngår som en del av risikoanalysen eller som en separat analyse, og påpeker at man bør unngå gode beiteforhold nær jernbanen, Jernbaneverket viser til undersøkelser de har gjort rundt dette. Jernbaneverket gjør oppmerksom på bygge- og graveforbudet i 30 metersonen målt fra nærmeste jernbanespor midtlinje, jf. jernbaneloven § 10, tiltak innenfor denne sonen krever dispensasjon. En eventuell dispensasjonssøknad må sendes

Jernbaneverket og eventuelle tiltak på Jernbaneverkets grunn kan ikke utføres uten godkjenning fra Jernbaneverket som grunneier.

Statnett har så langt ikke detaljprosjektert ledningstraseen med tilhørende avstand til jernbanen på nevnte strekning. Statnett vil i forbindelse med videre detaljering av traseen beregne hvordan deres anlegg vil påvirke jernbanen gjennom elektromagnetisk kobling. Eventuelle problemer kan avbøtes blant annet ved å sikre tilstrekkelig avstand og god jording. På den aktuelle strekningen er det ingen bebyggelse. Statnett antar dermed at det er mulig å finne en løsning som tilfredsstiller både grunneiere, Jernbaneverket og Statnett. Når det gjelder pleie av ryddebelte langs jernbanen på Namsskogan henvises det til kommentar til Namsskogan fjellstyre.

Avinor AS skriver i høringsuttalelse av 15. september 2014 at det omsøkte tiltaket ikke vil ha innvirkning på noen av deres ansvarsområder. Avinor viser imidlertid til gjeldende regelverk for kraftledninger i kapittel II og III i *Forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshindre* av 15.07.2014.

B4 Interesseorganisasjoner

Namsskogan Fjellstyre skriver i uttalelse av 19. mars 2014 at de støtter Statnetts tiltak om å øke forsyningssikkerheten i Midt-Norge. Fjellstyret skal ivareta bruksinteressene på statsallmenningen i medhold av fjelloven *Lov om utnyttning av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningene* av 6. juni 1975 nr. 31. Det omsøkte tiltaket berører Fjellstyrets virksomhet og interesser innen beite, jakt og friluftsliv i Namsskogan kommune. Ny ledning mellom Nerfjellet og Sandådalen berører Sandådalen fritidsområde, og tre hytter som Fjellstyret driver, Mattisstua, Sandåstua og Finntjønnhytta. Namsskogan fjellstyre ber Statnett vurdere å legge ny ledning Nerfjellet–Sandådalen parallelt med eksisterende ledning Sandådalen–Namsskogan transformatorstasjon–Nerfjellet, og jernbanen. Fjellstyret mener det vil oppnås flere gevinster ved dette:

- Tilbakeføring av et betydelig fjellområde fritt for tyngre tekniske inngrep.
- Positivt for beiteinteresser, friluftsliv, jakt og fiske.
- Enklere inspeksjon og vedlikehold av ledningen.
- Ryddegate i nærheten av jernbanen vil gi bedre siktforhold og bidra til å redusere mye togpåkjørsel av elg og rein.
- Ryddegate langs jernbanen og sør til Sandådalen kan bli pleiet som viltåker for å minske påkjørsel av elg og rein langs jernbanen.
- Den nye ledningen vil bli lagt i området som fra før har tyngre tekniske inngrep.
- Risikoen for fuglekollisjon med ledningen bør bli mindre ved at ledningene vil gå parallelt store deler av strekningen og ikke i adskilte traseer.
- Den nye foreslåtte traseen berører i mindre grad viktige reinbeite- og kalvingsområder for Østre Namdal/Thjaakere siitje reinbeitedistrikt.

Nybyggingen av ledningen vil i en begrenset periode medføre mye helikopterflygning og annen anleggsrelatert aktivitet. Fjellstyret har betydelige inntekter fra hytteutleie, friluftsliv, jakt og fisk. Fjellstyret ønsker en avtale med Statnett som sikrer at interessene og inntektene fra statsallmenningen i Namsskogan blir ivaretatt under oppgraderingen og nybyggingen av ledningen. Fjellstyret ber om at en miljø-, transport- og anleggsplan blir sendt ut på høring til berørte parter, blant annet Fjellstyret.

Namsskogan Fjellstyre har også interesser på strekningen Namsskogan–Kolsvik. Store deler av ledningen går på statsallmenningen. Basert på erfaring fra oppgraderingen på ledningen Nedre Røssåga–Tunnsjødal i 2011, ser ikke Fjellstyret for seg at oppgraderingen Namsskogan–Kolsvik vil medføre problemer for dem. Eventuelle problemer som oppstår underveis, må tas opp da. Namsskogan Fjellstyre ber om at fjellstyrets virksomhet ikke blir skadelidende i utbyggingsfasen, og mener dette blir best ivaretatt gjennom ny, foreslått trasé, utarbeidelse av en god miljø-, transport- og anleggsplan, og kommunikasjon underveis i anleggsperioden.

Statnett skriver i sin kommentar at de etter innspill fra blant annet Namsskogan fjellstyre har tilleggssøkt et nytt traséalternativ i traseen fjellstyret anbefaler over Namsskogan. Statnett er enige i samtlige argument fjellstyret presenterer. Alternativet med bygging parallelt med eksisterende simpleksledning fra Nerfjellet til Sandådalen opprettholdes, men ikke som Statnetts prioriterte alternativ. En miljø-, transport-, og anleggsplan som tar hensyn til de forholdene fjellstyret tar opp vedrørende gjennomføring av prosjektet vil bli utarbeidet og forelagt kommunen før innsending for godkjenning av NVE. NVE vil stå for miljøoppsyn av prosjektet.

Når det gjelder pleie av ryddebeltet i nærheten av jernbanen er Statnett positiv til et samarbeid om tiltak som kan redusere problem med påkjørsel av elg og rein. Statnett foreslår et samarbeid med grunneierne Statskog, Else Bjørgum, Jernbaneverket og Namsskogan kommune om ulike tiltak som kan prøves ut.

Voengel Njarke reinbeitedistrikt skriver i brev av 24. mars 2014 at de er imot den planlagte oppgraderingen av ledningen. De mener at oppgraderingen vil føre til ytterligere press på allerede marginaliserte beiteområder, og at den vil føre til store forstyrrelser for reinen. De viser til en artikkel som omhandler blant annet rein og kraftledninger, og hvordan disse påvirkes av UV-lys fra kraftledninger i form av blinkende lys, som igjen fører til forstyrrelser i foretrukket beiteareal, parring og flyttleier. Reinbeitedistriktet viser til at tiltaket i konsesjonssøknaden blir begrunnet i behov for å tilrettelegge for ny produksjon av planlagt vind- og vannkraft, og mener at tilretteleggingen for dette i neste omgang vil føre til at ytterligere beiteareal blir beslaglagt. De mener at konsekvensene av dette kan bli at reindriften må opphøre i distriktet. Reinbeitedistriktet vil kreve kompensasjon for tapt beiteareal og nødvendige utgifter og advokatbistand som følge av skjønn.

Statnett skriver i sin kommentar at de er klar over at deler av omsøkt trasé går gjennom et viktig område for reindriften. Det vil bli forsøkt tatt hensyn til dette i planleggingen av hvordan tiltaket skal gjennomføres. Dette vil bli en del av miljø-, transport- og anleggsplanen, der også rivearbeidene for gammel ledning vil bli omtalt. Forholdet til reindriften er en viktig årsak til at Statnett sendte tilleggssøknad på en alternativ og prioritert trasé over Namsskogan. Dette vil føre til at et stort område vil bli frigjort når gammel ledning er revet. Oppgraderingen Statnett søker konsesjon for nå medfører kun små nye arealbehov, og arbeidet som skal utføres er av meget begrenset art. Dersom Statnett får konsesjon for prioritert traséforslag over Namsskogan vil tiltaket medføre at et betydelig areal som i dag brukes til reindrift, jakt, fiske og friluftisformål i framtiden vil bli uberørt av Statnetts anlegg. Statnett dekker kostnader til nødvendig juridisk bistand i forbindelse med rettighetsvervet.

B5 Privatpersoner

Svein Flasnes skriver i e-poster av 10. februar, 18. mars og 20. juni 2014 at han er eier av fritidseiendom 93/62 i Høylandet som ikke er tatt med i Statnetts oversikt over bygg som er eksponert for magnetfelt. På figur 16 er hans fritidsbolig ca. 35 m fra senter av ledning. I tabellen på side 34 vil eiendommen ha avstand på 35 m med magnetfelt 1,25 μ T før og 2,3 μ T etter oppgraderingen. Flasnes har ut i fra nåværende situasjon vært bekymret for magnetfeltpåvirkning fra ledningen, og ber om at dette må utredes godt da det ser ut til å bli en økning av magnetfelt fra ledningen. Flasnes skriver

videre i uttalelsen av 18. mars at han regner med å oppholde seg mer i fritidsboligen enn i sin permanente bolig. Han forventer at NVE pålegger Statnett å utrede forholdene rundt magnetfelt på fritidseiendommen slik at han kan få en garanti for at dette ikke utgjør noen helsefare for ham eller fremtidige brukere av eiendommen. Hvis han ikke kan få en slik garanti, mener han at Statnett må løse inn eiendommen. I e-post av 20. juni påpeker Flasnes at fritidseiendommen hans vil bli avskåret fra å få byggetillatelse til mulig utvikling av eiendommen.

Statnett skriver i sin kommentar at magnetfelt rundt ledningen er beregnet og dokumentert i søknaden. For Flasnes sin fritidsbolig vil magnetfelt øke fra dagens ca. 1,5 μT til ca. 2,5 μT . Utredningsgrensen på 0,4 μT er ikke en grense for hva som er helseskadelig. Gjeldende regelverk setter ikke krav om utredning av tiltak for fritidsboliger. Det er ingen fastsatt grense for hvor store magnetfelt naboer til ledninger kan utsettes for. Flasnes sin eiendom ligger utenfor klausulert byggeforbuds- og ryddebelte, og kvalifiserer derfor ikke til kompensasjon eller innløsning. Utenfor klausuleringsbeltet er utvikling av eiendommen et forhold mellom grunneier og kommunen gjennom vanlig byggesaksbehandling. Før bruk av større maskiner eller kran inntil 30 meter fra ytterfase av ledningen finner sted, skal Statnett varsles.

Geir Staldvik skriver i e-post av 24. februar 2014 at han er bekymret over miljøpåvirkningene av ny 420 kV ledningstrasé over Sandådalen–Nerfjellet. Det beskrives i søknaden at tyngre gravemaskiner må inn og ut av området i flere omganger, og han mener at dette vil påføre terrenget alvorlige og langvarige kjøreskader. Han antar at traseen i skogsområdet fra Sandådalen blir langt mer dominerende enn dagens trasé, da det selv om eksisterende 300 kV vil fjernes, vil gjenstå en bred ryddegate som vil ta tid å gjengros. Også i de sårbare og verdifulle fjellområdet der traseen går gjennom kalksteinsformasjoner antar Staldvik at inngrepene vil bli svært store. Fjellområdet er unikt for jakt, fiske og friluftsliv. Det bør være en naturlig forutsetning for konsesjon at det lages en grundig miljøplan for gjennomføring av prosjektet. Staldvik skriver videre at kjøretraseen over Kvilåsen–Brekka, også kalt Verdens ende ved Tromselva, er ryddet som sti for tur og terrengsykling. Gjennom samarbeid med Trones og Elva/Namsskogan Idrettslag bør utbygger bidra til opprustning av traseen, klopplugging og duklegging/grusing over myrene.

Statnett skriver i sin kommentar at en miljø-, transport- og anleggsplan vil ivareta de hensynene Staldvik påpeker. Se tidligere kommentarer angående miljø-, transport- og anleggsplan. På strekningen mellom Kvilåsen og Brekka har Statnett allerede bygget om alle bæremastene. Det gjenstår bare en forankringsmast. Transport til og fra denne vil bli liten og følge omtalt miljø-, transport- og anleggsplan. Statnett vil inngå avtale med Namdal bruk AS om bruer av veier. Eventuelt behov for opprustning av kjøretrasé mellom Kvilåsen og Brekka vil bli vurdert nærmere før innsending av miljø-, transport- og anleggsplan.

Ole Ahlin skriver i e-post av 1. mars 2014 at uttalelsen gjelder for eiendom 93/31 Høylandet, med eiere Kari Larsen Ahlin og Ole Johannes Ahlin. Ahlin viser til konsesjonssøknaden, og at avstand fra midtre fase på ledningen til deres bolig er under 80 meter. Videre omhandler ikke tabell på side 34 deres bolig, men han regner med det vil bli samme forhold mellom avstand og magnetfelt som bolig nr. 22 - 50/22 i Namsskogan kommune. Han konkluderer med at deres bolig kan bli eksponert for magnetfelt over utredningsgrensen på 0,4 μT . Ahlin mener at dette fører til betydelig forringelse av deres eiendom ved eventuelt salg. De krever at det blir gjennomført kompenserende tiltak for å redusere magnetfeltet, alternativt kan det vurderes økonomisk kompensasjon. Videre ønsker han å forbeholde seg retten til å kreve kompensasjon hvis ombyggingen påvirker elektronisk kommunikasjon, som telefon og datatrafikk. Han ønsker at det blir gjennomført målinger før og etter for å kunne dokumentere eventuelle endringer.

Statnett skriver i sin kommentar at utredningskravet gjelder for boliger som er utsatt for magnetfelt som overskrider $0,4 \mu T$. Ahlins bolig vil ha et magnetfelt litt under $0,4 \mu T$, og utredningskravet gjelder derfor ikke. Statnett anser det heller ikke som aktuelt å utbetale kompensasjon for redusert verdi av boligen. Magnetfeltene fra kraftledningen er av en art og nivå som ikke vil påvirke elektronisk utstyr i husholdninger. På bakgrunn av dette mener Statnett at det ikke er relevant å foreta målinger for boligen.

Kjellfrid og Kjell Godejord skriver i e-post av 10. mars 2014 at uttalelsen gjelder gnr. 93, bnr. 61. Godejord krever kompensasjon for verdifall av deres eiendom på grunn av økte elektromagnetiske felt på deres eiendom i forbindelse med oppgradering av ledningen Nedre Røssåga–Namsos og Namsskogan–Kolsvik. Hvis det viser seg at magnetfeltverdiene utgjør en helsefare, krever de at Statnett kjøper ut eiendommen i henhold til takst. De krever kontinuerlige målinger etter at oppgraderingen har skjedd.

Statnett skriver i sin kommentar at magnetfeltet for Godejords bolig er beregnet til å øke fra dagens ca. $0,4 \mu T$ til ca. $0,6 \mu T$ etter spenningsoppgraderingen. Uten spenningsoppgraderingen ville nivået blitt høyere. Statnett viser til søknaden og de to omtalte mulige tiltakene for å redusere magnetfelt der.

Inge Godejord skriver i e-post av 9. mars 2014 at uttalelsen gjelder gnr./bnr. 93/11. Han krever kompensasjon for verdifall av eiendommen i forbindelse med oppgradering av ledningen Nedre Røssåga–Namsos og Namsskogan–Kolsvik på grunn av økte elektromagnetiske felt. Hvis det viser seg at magnetfeltene utgjør en helsefare, krever han at eiendommen blir kjøpt ut i henhold til takst. Han krever kontinuerlige målinger av magnetfeltverdier etter at oppgradering er funnet sted.

Statnett skriver i sin kommentar at husene på gården ligger ca. 100 meter fra senter av ledningen. Beregninger viser at magnetfelt på denne avstanden ligger godt under utredningskravet på $0,4 \mu T$. Måling av magnetfelt eller kompensasjon for redusert verdi er vanligvis ikke aktuelt for så lave nivåer.

Else Bjørgum skriver i e-post av 25. juni 2014 at hun er eier av eiendommen Steinåmoen i Namsskogan gnr. 62, bnr. 6, og at eiendommen blir betydelig berørt av ny trasé over Namsskogan. Bjørgum er positiv til søknaden da utbyggingen og særlig vegløsningen gir bedre mulighet for drift og skjøtsel av eiendommen. Bjørgum ønsker imidlertid at spesielt tre momenter ivaretas:

- **Trasévalg.** Grunneier forutsetter at traseer for hhv. ny 420 kV ledning og skogsveg i størst mulig grad legges parallelt innenfor ledningens ryddebelt på 40 meter. Dette for å redusere behovet for hogst og for å unngå at det blir to ryddegater gjennom eiendommen. Bjørgum ønsker å delta i marken ved utstikking av kraftledning og skogsvei.
- **Ny skogsveg.** Bjørgum legger til grunn at ny skogsveg bygges og eies av Statnett, og at drifts- og vedlikeholdskostnader for vegparsellen i utbyggingsperioden bæres av Statnett, og at ansvaret for drift og vedlikehold i driftsfasen avklares gjennom skriftlige avtaler. Grunneier mener at Statnett bør være eier og ha driftsansvar for vegen, eventuelt at Statskog SF tar drifts- og vedlikeholdsansvar for hele vegen etter utbyggingsperioden, siden foretaket eier tilstøtende veier og har størst nytte av den nye veien. Det forutsettes at grunneier gis vederlagsfri bruksrett for vegen i forbindelse med drift og tilsyn av eiendommen. Bjørgum mener det kan være naturlig at det i konsesjonen avklares om vegen skal være åpen for allmennheten eller stenges med bom, samt eierskapsforhold inkludert drifts- og vedlikeholdsansvar, etter at anleggsperioden er over.
- **Lunningsplass.** Det vil innenfor eiendommen være behov for en noe opparbeidet plass for lunning av tømmer, parkering mv. Dette kan kombineres med Statnett sitt behov for

lagringsplass til materiell i byggeperioden. Grunneier diskuterer gjerne konkret plassering med Statnett.

Statnett skriver i sin kommentar at de har hatt innledende kontakt med grunneiers representant. Trasé for veg og ledning er fortsatt bare grovt angitt. Det er ikke gjort prosjektering enda. Dette vil bli gjort i samråd med grunneier. Avstand mellom veg og ledning må bestemmes ut fra hvilken bruk vegen skal ha og gjeldende sikkerhetskrav. Statnett ønsker ikke å eie veger utenfor egne eiendommer. Statnett vil gå i dialog med grunneierne, Statskog og Bjørgum, og ønsker å komme fram til en avtale som regulerer praktiske forhold rundt bygging, drift og vedlikehold av vegen og foreslått kombinert lunnings- og lagringsplass, inkludert finansiering.